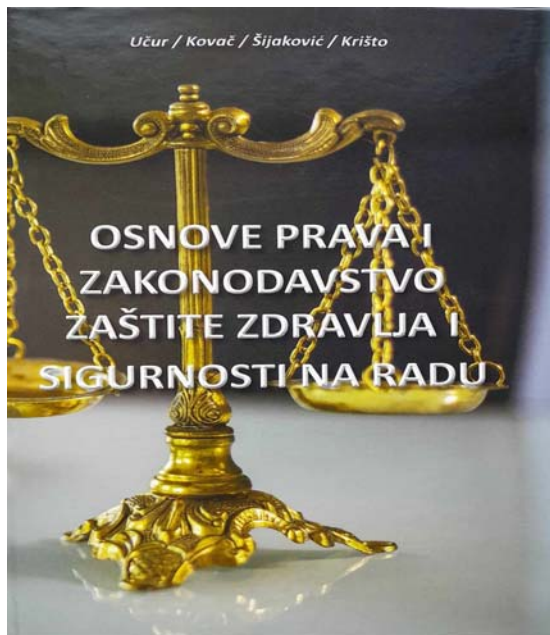

BOOK REVIEW- PRIKAZ KNJIGE

U knjizi „Osnove prava i zakonodavstvo zaštite zdravlja i sigurnosti na radu“ autora prof. dr Marinka Đ. Učura, Cvetana Kovača, Ane Šijaković i dr Ivane Krišto nalaze se korisni i originalni sadržaji o osnovama prava i zakonodavstva zaštite zdravlja i sigurnosti na radu posmatrani u međunarodnim i nacionalnim okvirima.

U aktivnostima brojnih subjekata svakodnevno se uspostavljaju i razvijaju odnosi čiji sadržaj čine prava, obaveze i odgovornosti tih subjekata, koji se, u najširem smislu reči, mogu smatrati odnosima sigurnosti, a onda i odnosima zaštite zdravlja na radu. Istraživačku pažnju autori usmeravaju na tri područja tih odnosa: prvo područje odnosi se na donošenje pravnih propisa kojima su navedeni odnosi uređuju; drugo područje odnosi se na realizaciju pravnih pravila na snazi; a treće područje se odnosi na nadzor primene (prakse) i ostvarivanja onoga što je propisano.

U kompleksnoj multidisciplinarnoj i interdisciplinarnoj oblasti zaštite zdravlja i sigurnosti na radu teško je naći pravi meru za kazivanje o pojmovima, kategorijama, institutima i odnosima koji, u najvećem delu, tu oblast određuju. Dugogodišnja iskustva u teoriji i praksi, autori su koristili da nađu pravi meru između jednog i drugog. Bitna determinanta u koncepciji i sadržaju ove knjige su programi po kojima se realizuje predmet/kurs *Osnove prava i zakonodavstvo sigurnosti* na visokim školama, fakultetima, veleučilištima i sveučilištima (univerzitetima prim.aut.) u Republici Hrvatskoj.

U prvom delu publikacije predstavljen je kratak istorijski osvrt zaštite na radu, da bi se na temelju upoznavanja prošlosti bolje razumela sadašnjost u stvaranju, primeni, nadzoru odnosno kontroli primene

prava. U tom delu elaborirane su nomotehničke pretpostavke u stvaranju propisa sigurnosti na radu i zaštite zdravlja na radu, o klasifikaciji propisa, posebno o donosiocima propisa različitog imena, nadležnosti, postupka, sadržaja, prostornog i vremenskog važenja donesenih propisa itd.

Pored toga, opisani su heteronomni propisi u Hrvatskoj (o Ustavu države – „zakonu nad zakonima“), zakoni i brojni podzakonski dokumenti kojima se uređuju sigurnost na radu i zaštita zdravlja na radu i zaštita životne sredine. To se odnosi i na autonomne opšte normativne akte u tim odnosima (kolektivni ugovor, procena rizika, pravilnik o zaštiti na radu, odluke s opštom normama i druge osnivačke akte, statute, pravila i druge). Takođe, čitaoci mogu da se upoznaju sa fenomenom osnovnih ljudskih prava i sloboda, kao i prava na rad i u vezi sa radom.

U drugom delu „Zakonodavstvo sigurnosti na radu i zaštite zdravlja na radu“ sadržaj se odnosi na: pojmove i odnose, nomotehniku u pravu zaštite na radu, subjekte u ovim odnosima (prava i obaveze poslodavaca, radnika i drugih subjekata). Izvori prava zaštite na radu su konvencije MOR-a, direktive EU, nacionalno zakonodavstvo o sigurnosti na radu i zaštiti zdravlja na radu, autonomni opšti normativni akti i drugi izvori.

Treći deo je posvećen državnom inspektoratu, sudskoj praksi; statistici povreda na radu i profesionalnih bolesti na međunarodnom nivou (statistika povreda na radu MOR-a i evropska statistika povreda na radu); nacionalna statistika povreda na radu i profesionalnih bolesti, dok su četvrti i peti deo rezervisani za popis literature i priloge (ogledni primeri autonomnih akata poslodavca, pravilnika o zaštiti na radu, „Evropskog i nacionalnog plana zaštite zdravlja i sigurnosti na radu“.

Posebnost dela *Prilozi*, a i čitavog udžbenika je u nekoliko metodičkih novosti koje štampani udžbenik proširuju i povezuju sa elektronskim izvorima korišćenjem mobilnih uređaja bliskim različitim generacijama čitaoca. Naime, kao dodatak tekstu (u prilogima) koriste se kodovi za brzi pristup (QR kodovi) koji čitaocima povezuju sa digitalnim izvorima, omogućuju detaljnije istraživanje i pomažu pri shvatanju izloženog gradiva.

Ovim rukopisom autori žele da istaknu značaj zakonodavstva u svakodnevnom radu brojnih subjekata u još brojnijim odnosima u proizvodnji u najširem smislu reči, a koji se odnose na sigurnost na radu i zaštitu zdravlja na radu. Pravna regulativa, propisi i praksa stalno se menjaju, a sve te promene zahtevaju odgovarajuće odgovore. Autori su odgovorili na ovaj istraživački izazov stvarajući vredno štivo namenjeno svima koji se, posredno ili neposredno, bave ovom problematikom: studentima, stručnjacima zaštite na radu, poverenicima zaštite na radu, poslodavcima i njihovim predstavnicima, radnicima, radničkim sindikatima, lekarima specijalistima medicine rada, inspektorima, sudijama, veštacima, advokatima itd.